نام و نام خانوادگی:
پایه: **هفتم**
کلاس
☐ ۷۰۱ ☐ ۷۰۲ ☐ ۷۰۳

مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان و دانش پژوهان جوان
دبیرستان دوره اول استعدادهای درخشان شهید بهشتی خرم آباد

تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۳ / ۹
زمان پاسخگویی: ۴۵ دقیقه
نام دبیر: آقای **دهستانی**
امتحان نوبت دوم درس: **فارسی**
۱۰نمره کتبی + ۱۰ نمره شفاهی

سوال

الف) معنی واژه(۱نمره)

۱- واژهٔ «منصوب » به معنی «نسبت داده شده » است .(۰/۲۵) درست ◯ نادرست ◯

۲- معنی واژه های مشخص شدهٔ زیر را بنویسید.(۰/۷۵)

الف) باد **رایحهٔ** گل های بلوط را با خود می آورد. .....

ب) هم اکنون چشمه های **معرفت** از درون من سر بازخواهد کرد. .....

پ) او محبوب همهٔ مسلمانان جهان و **مایهٔ** افتخار مردم ایران بود. .....

ب) معنی و مفهوم شعر و نثر(۲,۵نمره)

۳- به نثر روان برگردانید.(هر مورد ۵/. نمره)

الف) ماه فروماند از جمال محمد (ص) سرو نباشد به اعتدال محمد(ص)

ب) براین زادم و هم بر این بگذرم چنان دان که خاک پی حیدرم

پ) ای هست کن اساس هستی کوته ز درت دراز دستی

ت) خداوند نمی توانم را قرین رحمت خود کند و به همه قدرت عنایت فرماید.

ث) گفت، جان پدر،تو نیز اگر بخفتی، به که در پوستین خلق افتی.

ج) دانش زبانی (۱,۵نمره)

۴- نقش واژه های مشخص شده را بنویسید.(۰/۵)

الف) تا این حرف را زدم، عصبانی شد. **ب)** بدرفتاری با شخص خود را می بخشید.

۵- در جملهٔ زیر ضمیرهای پیوسته و گسسته را مشخص کنید.(۰/۵)

شما دانش آموزان تکالیفتان را در دفتر نوشتید.

۶- کدام یک ازواژه های زیراز نظر ساده و غیر ساده، با بقیه متفاوت است؟ (۰/۲۵)

الف) گلدان □ ب) دانش □ پ) گلاب □ ت) طبیعت □

۷- بن حال(مضارع) مصدر زیر را بنویسید.(۰/۲۵)

ریختن: ⟸ بن حال: ( )

د) دانش ادبی (۱,۵نمره)

۸- ابیات زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید.(۱)

الف) فتاد ازپای کرد از عجز فریاد زشاخی مادرش آواز درداد .

ب) قطرهٔ دانش که بخشیدی ز پیش متصل گردان به دریاهای خویش.

پ) مکن دورم ز نزدیکان درگاه به راه آور مرا، کافتادم از راه.

ت) با نسیمی که زندگی در اوست باز چشم جوانه ای وا شد.

- مصراع اول بیت «الف» چه آرایه ای دارد؟
- مصراع اول بیت «ب» چه آرایه ای دارد؟
- در مصراع اول بیت «پ» واژه های متضاد وجود دارد، آنها را بنویسید.
- آرایهٔ مصراع دوم بیت «ت» را بنویسید.

۹- قافیه بیت زیر را مشخص کنید.(۰/۲۵)

«آفرین جان آفرین پاک را آن که جان بخشید و ایمان خاک را»

۱۰- شعری که درآن به پند و اندرزو مسائل اجتماعی می پردازدومصراع های دوم همهٔ بیت های آن هم قافیه اند، چه نام دارد؟(۰/۲۵)

الف) مثنوی □ ب) قطعه □ پ) قصیده □ ت) چهار پاره □

هـ) درک مطلب (۲,۵نمره)

۱۱- در بیت «اگر چشم داری به دیگر سرای/ به نزد نبی و وصی گیر جای » منظور از«وصی » چه کسی است؟(۰/۵)

۱۲- مفهوم بیت« به دانش گرای و بدو شو بلند/ چو خواهی که از بد نیابی گزند. » را بنویسید. (۰/۵)

۱۳- برای حفظ و نگاهبانی زبان فارسی چه باید کرد ؟(دو مورد) (۰/۵)

۱۴- در داستان «آدم آهنی و شاپرک»، آدم آهنی و شاپرک نماد چه کسانی هستند؟ (۰/۵)

آدم آهنی: شاپرک:

۱۵- منظورازمصراع دوم بیت«مثل یک شاخه گل جوانه بزن/ مثل یک چشمه سار جاری شو»چیست؟(۰/۵)

و) تاریخ ادبیات(۱نمره)

۱۶- جدول را کامل کنید.(۰/۵)

عنوان	پدیدآورنده
کویر	
	خواجه نصیرالدین توسی

۱۷- با توجه به مشخصات زیر به سوالات پاسخ دهید.

شاعر نامدار ایرانی که در یکی از شهرهای امروزی آذربایجان به دنیا آمد. درجوانی به تحصیل ادب، قصص و تاریخ همت می گماشت. داستان پردازی در منظومه های او به اوج رسید.

الف) توضیحات بالا چه کسی را معرفی می کند؟ (۰/۲۵)

ب) یک اثر از ایشان را بنویسید. (۰/۲۵)

استان لرستان　　شهر خرم آباد　　حمید دهستانی

۱- نادرست

۲- الف) بوی خوش　　ب) شناخت　　پ) باعث

۳- الف) ماه از زیبایی چهرهٔ پیامبر(ص) تعجب می‌کند، درخت سرو در خوش‌اندامی و قیاس به پیامبر(ص) نمی‌رسد.

ب) براین اعتقاد به دنیا آمدم و باین عقیده می‌میرم بدانم که من خاک پای علی(ع)، هستم. (پیرو علی(ع)، هستم)

پ) ای خدایی که به وجود آوردند: پایه و اساس جهان هستی، ستمگری و تجاوز در درگاه تو ممنوع است.

ت) خداوند نمی‌تواند را بیامرزد و به هم قدرت نخواهد بخشد

ث) گفت عزیز بد تو هم اگر بخوابی بهتر از آن است که بدگویی و غیبت کنی.

۴- الف) مسند　　ب) مفعول

۵- شما ضمیر گسسته دم مخصص　　- تان ضمیر پیوسته دم مخصص

۶- ت

۷- ریز

۸-
* کنایه
* تشبیه
* دور - نزدیک
* تشخیص

۹- پاک - خاک

۱۰- ب

۱۱- حضرت علی(ع)

۱۲- تاکید بر یادگیری و دانش اندوزی و کسب علم و دانش

۱۳- استفاده درست و بلقط صحیح واژه‌ها - جلوگیری از ورود زبان‌های بیگانه و ...

۱۴- نماد انسان‌های با احساس و با عاطفه　　- نماد انسان‌های مهربان

۱۵- حرکت و تلاش برای رسیدن به تکامل

۱۶- کویر دکتر علی شریعتی　　- اخلاق ناصری خواجه نصیرالدین طوسی

۱۷- نظامی　　- مخزن الاسرار - لیلی و مجنون - خسرو و شیرین - هفت پیکر - اسکندرنامه

(یکی از آثار نظامی)